

mängen

nr
2-1974

LÄTT BLANDAT FRÅN BRUKEN

KOSTA, BODA, ÅFORS, JOHANSFORS

Smal-spårigt i Kosta

Nu tuffar tåget i Kosta igen. Hembygdföreningen har lagom till sommaren lagt ett nytt spår utanför glasbruket. Tåget som skall frakta passagerare är en kopia av det gamla Kostatåget som gick mellan Målerås och Lessebo.

Det var den driftiga brukspatronen Hummel som låg bakom Kostajärnvägen. Redan 1888 länade det första tåget Kosta med destination Lessebo. Linjen var en gods bana men passagerare fick åka med "på egen risk". Elva år senare var linjen Kosta-Målerås klar.

År 1891 hade Kostabanan äran att bli den första smal-spåriga järnvägen i Sverige som gick i samtrafik. Detta innebar att linjen Kosta-Lessebo inordnades i det statliga biljettsystemet. Stolta Kostabor kunde lösa biljett Kosta-Paris. T.o.r. naturligtvis!

Varför inte ta en tur till Kosta Hembygdsmuseum? Förutom Kostatåget får Du se ytterligare ett vackert smalspårigt tåg. Muséet har dessutom mängder av rekvisita kring den gamla järnvägen.

INNEHÅLL

BODA IMPORT	sid 2
TURISTER,	
ÄR DE I VÄGEN	sid 3
JORDEN RUNT	
med ERIK ROSEN	sid 4
INSÄNDARE	sid 5
PELLE VISAR SINA	
ETSNINGAR	sid 6,7
PRESSEN OM GLAS	sid 8
FACKLIGT	sid 9
ALLA TALAR OM	
PELLETERING, MÄNGEN	
GER BESKED	sid 10,11

BODA IMPORT

-En nyhet

Det har bildats en ny sektor inom Åforsgruppen. Som anges av namnet handlar det om import. Under de senaste åren har exporten kraftigt ökat, och våra kontakter med utlandet blivit allt intensivare. Vi kan få många råd och idéer av våra utlandsagenter och från vår exportsida om var vi kan finna intressanta artiklar som passar för våra svenska kunder. Eftersom vi har en väl utbyggd säljorganisation bestämdes det att Åforsgruppen skulle utökas med en importsektion.

Arbetet kring BODA IMPORT kommer att förläggas till Boda, där det tidigare glaslagret kommer väl till pass.

HUR SKALL BODA IMPORT FUNGERA?

Hög kvalitet, god design och artiklar som passar in i våra kunders sortiment är de vikti-

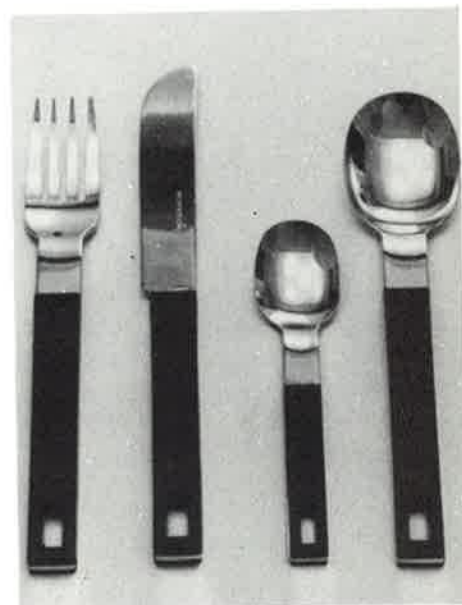
gaste faktorerna, då vi bestämt oss för vilka produkter som skall ingå i Boda Import. Vi skall också kunna ge god service med snabba leveranser från lagret i Boda.

Försäljningen kommer i framtiden att skötas av samma organisation som säljer Boda Nova. Vid introduktionen av BODA IMPORT kommer vi att visa våra kunder följande kollektion:

1. En gjutjärnserie från LAUFFER. Den innehåller runda och ovala pannor, grytor, kycklinggrytor, gratinfat samt stekpannor i olika storlekar. Alla locken med plan ovansida passar som gratinfat. Det amerikanska företaget LAUFFER med designern Robert Welch har här fått fram en snygg, strikt och praktisk serie.

2. Gjutjärnsartiklar från IDEX i Frankrike. I serien finns en bordsgrill, som även kan användas som värmeställ, en liten såsgryta med värmeställ, stekpanna, fonduegrytor mm. I denna serie kan man välja mellan olika emailjerade färger eller den svarta gjutjärnsytan på utsidorna.

3. Bestick i fyra färger från Japan med ett diskmaskinsäkert plastskaft. Med testförsäljning har vi kunnat konstatera att besticket har stort nyhetsvärde, så vi hoppas på en bra volymförsälj-

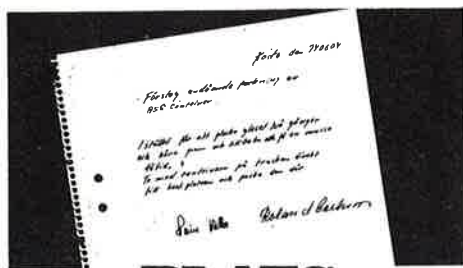

ning av detta bestick. BODA IMPORTs sortiment kommer att utökas successivt, och vi har redan en hel del spännande artiklar på väg. Det enda vi bestämt oss för att inte importera är glas. Anders Färdig

REDAKTIONEN

Redaktör: Ulf Assargård
I redaktionskommittén:
Torsten Karlsson
Krister Ekman
Elsa Gustafsson
Hans Gustavsson
Gunnar Johansson
Pat Johansson

Ansvarig utgivare: Erik Rosén

PLATS FÖR FÖRSLAG

Titta på bilden härövan. Så här enkelt är det att skriva ned ett förslag.

Roland Karlsson och Reine Hiller vid Centrallagret tyckte att man krånglade till packningen. Roland och Reine fattade pennan och föreslog en ändring som de skickade till sin arbetsledare. Företagskommittén kommer att behandla förslaget vid nästa sammanträde.

Mången frågade Stig Rasmussen vad han tyckte om förslaget.

—Det är som ett bra förslag ofta kan vara. Så enkelt att man undrar varför ingen har kommit på det. Utan tvekan kommer det att medföra besparingar för företaget.

Korpen

Nu pågår fotbollskorpen för fullt. Hela sex lag från Åforsgruppen är med. I år spelas matcherna i Emmaboda-korpen regi. I Emmaboda ordnar man plan och domare, men ej publik. Det senare kan vi själva avhjälpa. Spelordningen finns uppsatt på anslagstavlor. Utförligare referat kommer.

Att det finns flitiga motionärer, det märks på många sätt. Bland annat på alla uppnådda "25-poängare" som strömmar in. Förutom ett bättre hälsotillstånd för alla deltagare kommer de med turen på sin sida att vinna några trevliga saker i vår dragning nu till semestern.

Du är väl också med?

Trevlig semester.

Turister -är de i vägen?

De turister som besöker våra bruk frågar sig ofta hur glasarbetarna står ut med alla som tränger sig fram i hyttorna. Vi frågade tre garvade gubbar från Åfors. De får beundrande blickar från tusentals turister varje år.

ANTON KOCK:

—Visst är det kul med turister! Nya ansikten ger omväxling i jobbet och dessutom är det roligt att andra människor uppskattar vårt yrke. Våra "uppvisningar" ger ju god reklam för företaget.

Jag har jobbat i Tyskland tidigare. Där var det helt annorlunda. Alla turister var portförbjudna. Man var väldigt rädd om sina yrkeshemligheter. På andra håll i Europa lär det vara på samma sätt och därför tror jag att de utländska turisterna uppskattar ett glasbruksbesök särskilt mycket.

ROLAND JOHANSSON:

—Bara in med turisterna i hyttan. Det är enbart trevligt! Man får vara extra försiktig då man har turister i närheten. För det mesta står besökarna på behörigt avstånd från verkstaden men ibland kommer de alltför nära. Det har hänt att de blivit brända men det är ganska sällsynt.

SÖREN KARLSSON:

—Turisterna bekommer mej inte. Här är det ingen som har rampfeber. Jag tycker det är roligt att se andra människor. Det är sällan man pratar med turisterna. Vi jobbar i ett högt tempo och dessutom är de besökande litet för blyga för att fråga. Det skulle vara kul med litet mer kontakter med dem som kommer hit. De får gärna komma fram till min stol bara de går in öppet i verkstaden. De som smyger in råkar lätt ut för olyckor.

Jorden runt med Erik Rosén

Jag har just återkommit från en affärsresa, som inneburit ett kort besök i Persien och veckolånga besök i Australien och Japan.

PERSIEN

I Persien var avsikten att undersöka om man efter de senast årens oljerush har uppnått en sådan levnadsstandard att vårt svenska handgjorda glas kan ha en marknad där.

Man kan konstatera att utvecklingen resulterat i uppkomsten av väl sorterade affärer med fin exponering i Teheran, särskilt inom branscherna som mode, heminredning etc. Jag såg även några moderna och väl sorterade glas- och porslinsaffärer där våra produkter passar väl in.

HÖGA TULLAR

Tyvärr är tullarna väldigt höga. Således får man för släpad kristall betala 300% av värdet i tull och för slätt glas 70%.

Jag tror att man i Persien kan avsätta rimliga kvantiteter av verkligt exklusivt glas samt modernt enkelt servisglas av typ Pippi, Flagg och H40.

AUSTRALIEN

När jag började resa på Australien för ett tiotal år sedan upplevde man landet som lugnt med låga levnads-kostnader. Det var ganska orört av den snabba ekonomiska och industriella utvecklingen i vår världsdel. Nu känns det något annorlunda. Pulsen och takten i samhället har ökat. En amerikanisering av samhället håller på att ske. Landet förvandlas gradvis till ett industrisam-

hälle, baserat på de oändliga naturrikedomar som finns på denna stora kontinent.

Samtidigt har man fått en inflationsutveckling som är snabbare än vår. I dag är Australien inte något billigt land att leva i. Inflationen har resulterat i ökade lönekrav och oro på arbetsmarknaden. Problemen resulterar i dagliga strejker inom olika områden. Dessa är svårreglerade, eftersom man har många fackföreningar på varje arbetsplats.

Hög inflation medför ofta att bankerna blir restriktiva med utlåningen. Det får som resultat att affärerna minskar sina lager och inför inköpsstopp. Svårigheten att anskaffa pengar är en ny erfarenhet för Australien. Delvis beror knappheten på kapital på att den nuvarande regeringen försöker hindra kapitalinflödet till landet. Man vill att mark och

industrier i större utsträckning skall ägas av de inhemska bolagen och staten.

Trots ovanstående negativa förhållande måste man konstatera att Australien för vår del är en mycket expanderande marknad. Vi får nämligen ett större kundunderlag som kom-penserar den minskande totala efterfrågan.

Jag hade nöjet att vara med och öppna ett nytt show-room för våra produkter i Sydney. Vi kan nu visa fram våra varor i den bästa omgivning. Dessutom ökar vi marknadsbe- arbetningen genom allt effek- tivare annonsering och upp- följning i affärerna. Vi tror att detta år kommer att inne- bära mycket stora försälj- ningsökningar på Australien. Vi har även öppnat ett kon- tor i Adelaide. Staden har 600.000 invånare och ett rikt jordbruksdistrikt om- kring.

JAPAN

I Japan, som var det sista landet jag besökte, är man omskakad efter det senaste årets bistra erfarenheter av oljebrist och ökade råvaru- kostnader. Japan har ont om råvaror, men landet har en stor styrka i en kvalificerad och flitig arbetskraft, som av hävd är mycket lojal mot si- na företag. Det är sällan en anställd går från ett före-

I samband med mitt besök i Australien invigdes vår nya utställ- ningslokal i Sydney av den svenska ambassadören i Australien, Anger. På bilden ses han t.v. med en representant för den Svenska Handelskammaren.

tag till ett annat under sin livstid.

KOSTA-BODA I JAPAN

Eftersom vi har vår affär i Sverige har vi fått stor publicitet i japanska tidningar och andra mass-media. Våra namn börjar därför att bli alltmer kända. 1974 kommer förmodligen inte att betyda en stor expansion av försäljningen av glas i Japan, men vi har byggt upp en stabil grund för en expansion den dagen förhållandena blir mera normala.

KOSTA LAMPOR

Det var också glädjande att vi i Japan börjar få en marknad för våra metallampor. Den svenska möbelindustrin har ökat sin försäljning dit vesäntligt under senare år. Därigenom har skapats miljöer i affärer och hem där våra lampor väl passar in. Jag gjorde ett avtal med en firma om representation för våra lampor och vi har fått en vesäntlig ingångsorder, som kommer att bilda underlag för testförsäljningar i butikerna. Om dessa ger goda resultat har vi skäl att vänta försäljningsframgångar på lampsidan.

SVENSK GLAS I UTLANDET

Vad man frapperas av i avseende på vår egen branch är att våra utländska konkurrenter på många ställen inte verkar så progressiva och aktiva som den svenska glasindustrin. Detta i avseende på såväl produkter som varuföljare i form av förpackningar etc. Det svenska glaset står sig mycket väl i konkurrensen och de flesta friska nya grepp kommer från den svenska manuella glasindustrin. Vi saknar dock våra stora konkurrenters ekonomiska styrka och möjlighet att genomföra omfattande kampanjer och andra marknadsföringsåtgärder. Det är nödvändigt att den svenska glasindustrin får en vidare plattform för verksamheten i framtiden för att vi skall vara säkra på att lyckas lika väl som våra konkurrenter i den hårdnande världskonkurrensen.

Inga Problem?

Glasbruken i Kosta, Boda och Johansfors måste vara himmelrikerna på jorden. Gång på gång har Mängens redaktion försökt få in insändare och synpunkter till tidningen. Eftersom hälsan lär tåga still måste vi tolka det så att våra läsare är nöjda med allt inom företaget.

Detta är naturligtvis glädjande, men vi tror ändå att det kan vara någon som är frågande inför vad som händer inom bruket eller i kommunen. Varför inte skriva en insändare? Då kan Du få svar genom att vi tar kontakt med den som kan vara ansvarig. Du kanske är glad för något som hänt inom bruket. Skriv till oss och berätta.

Du får gärna underteckna insändaren med en signatur men vi vill att Du i brevet till oss undertecknar med namn och adress.

Du är också välkommen in med ett bidrag eller en idé till en artikel som Du tycker vi bör skriva.

Lämna Din insändare till en av redaktionsmedlemmarna eller sänd den till Ulf Assargård, AB Åforsgruppen, 360 52 Kosta.

GLIMTAR FRÅN JOHANSFORS

-Just som vi satt och ojade oss över att vi inte fick några insändare damp följande reflexion ner från en glasarbetare i Johansfors.

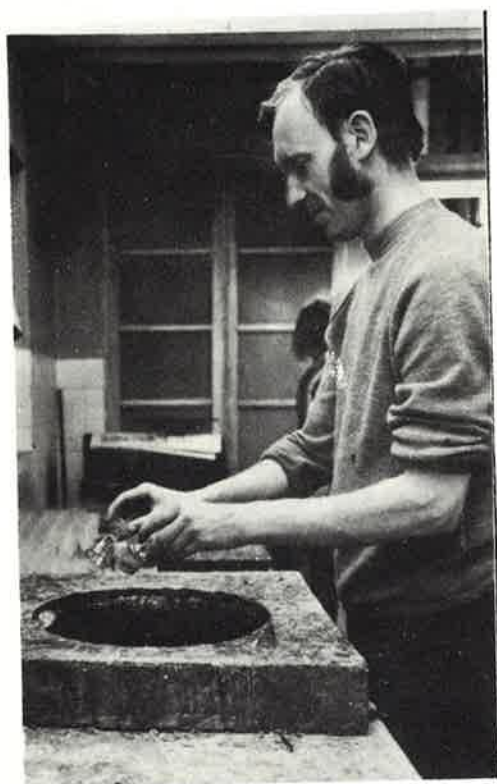
Riksken kanske är stor att bli kallad lökalpatriot när man framhäver hemortens fördelar. Men handen på hjärtat kära läsare, någon gång har Ni väl varit i Johansfors samhälle. Då, om ni har aldrig så litet sinne för det estetiska måste Ni frapperas av hur vackert här är. På sommaren är blomdoften rent bedövande från dom prunkande trädgårdarna. Mitt i allt det vackra ligger Glasbruket, "som en pärla i Glasriket", för att citera en amerikansk inköpschef.

När man börjar tänka på framtiden för ett litet samhälle som Johansfors blir man kanske litet skeptisk. Glasbruket har en dominerande roll och utvecklingen pekar på att allt skall drivas i större enheter.

Fritiden upptas till stor del av kulturellt arbete här. Vår dynamiske fackklubbsbas driver på med studiecirkel under vinterhalvåret. Vidare har musiklivet alltid frödats här i Johansfors, för att inte tala om vårt fotbollslag som är vida berömt och fruktat. För de enbart nöjeslystna var vi Bingo och G.D.V. att tillgå, inte enbart, anden skall hava sitt.

Ungdomen är bygden trogen, dom bygger och etablerar sig för gott och allt verkar ljus. Ett stycke Sverige när det är som bäst kanske. Och över alltihopa vilar gruppens trygga hand.

R M

Pelle visar sina etsningar

Etsning är en gammal dekoreringsmetod som vi fortfarande använder för ett fåtal artiklar. Servisen ELON är den sista etsade servisen som säljs. Vi tillverkar också ett souvenirglas, S:t ERIK.

På senare år har etsningen använts för dekorerings av unika produkter, i huvudsak design Ann Wärff. Etsningen ger konstnären stor frihet att arbeta med över- och underfång i färg, etsa bort

partier, komplettera med gravering och blästring och på så sätt få fram fantastiska effekter.

Vid dekorerings av ELON börjar Per Erik (Pelle) Johansson med att doppa glaset i varmt vax. När detta stelnat måste man i regel komplettera vaxningen genom att pensla med mera vax. Glasen placeras sedan i en PANTOGRAF, som är en c:a 70 år gammal, mycket sinnrik maskin i vilken man

kan rita mönster på 24 glas samtidigt. Pelle har mönstret i form av spår på en platta och i en storlek som är 10-20 gånger större än det verkliga mönstret på glaset. I dessa spår för han för hand ett styrtstift. Pantografen för över rörelsen till alla de nålar som ritar samma mönster i vaxet på glasen. Nålar- nas antal kan varieras, men är på ELON i regel 4 eller 6, beroende på glasets storlek.

gar.

Att följa mönsterplattans alla spår så att alltsammans kommer med, kräver koncentration och noggrannhet.

När pantograferingen är klar bättras vaxningen så att eventuella märken efter fastsättningen penslas. Endast mönstret får vara fritt från vax. Nu är glasen färdiga att sättas ned i ett syrabad där de får stå c:a en timme. När syrningsen är klar flyttas glasen till ett bad med 100

gradigt vatten där vaxet smältes bort, varefter glasen diskas noga.

Resultatet av det hela är ett vackert ELON klart att säljas.

Vi etsar även årssejdlar och specialbeställningar av olika slag. Här överförs mönstret på så sätt att man stryker vax på schablonen, fäster detta vaxmönster på ett speciellt papper som fungerar som bärare vid överföringen till

glaset. När mönstret placerats på sin plats på glaset bygger man i regel en vaxkrage runt det samt penslar vax över hela glaset. Detta lägges sedan upp så att man kan fylla syra i vaxkragen. Efter c:a 30 min. kan denna tömmas och glaset tvättas.

När Ann Wärff skapar unika ting jobbar hon ofta själv med vaxning av ytor eller ritning i vaxet så att hon får de effekter hon vill ha.

Vet Du att man kan abonnera på pressklipp inom ett område som man är intresserad av. Om du vill följa allt som skrivs om exempelvis kanotsport, mordbränder eller färjetrafik till Gotland kan Du ringa till AB Pressklipp. Där bevakar och klipper man alla svenska tidningar och tidsskrifter och sänder Dej de artiklar som behandlar Ditt specialområde.

På marknadsavdelningen har man en mapp där man samlar de artiklar som berör oss inom Åforsgruppen. Vi roade oss med att bläddra igenom mappen för 1974 för att se vad som skrivs om oss i den svenska pressen.

Man har redan skrivit åtskilliga spaltmeter om Åforsgruppen. Lokaltidningarna står för huvuddelen av artiklarna men även riks och veckopress uppmärksammar ofta Åforsgruppen. Vi gör några plock ur klippmappen.

ERIK ROSÉNS 50-ÅRSDAG

Erik Roséns 50-årsdag har naturligtvis uppmärksamats i tidningarna. Förutom sedvanliga krönikor i lokalpressen hittar vi ett något annorlunda reportage i Svensk Damtidning, signerat Gunnel Hessel. Hon ger en mycket livfull skildring av den senare delen av högtidsdagen.

SIGURD PERSSON-LISA BAUER

VDs 50-årsdag i all ära, men låt oss också se vad som skrivs i övrigt. Klippboken innehåller många sidor om kombinationen Sigurd Persson Lisa Bauer och deras utställning "Tvåstämmigt" på NK i Stockholm. Denna utställning blev mycket uppmärksammas av både lokal och rikspress.

-Men eftersom vårt arbete

Pressen om glas:

hade varit helt omöjligt utan alla hantverkarna vid glasbruket borde egentligen utställningen heta "MÅNGSTÄMMIGT" tycker Sigurd Persson i Svenska Dagbladet. Glasblåsares, slipares och gravörers skicklighet betonas mycket i artiklarna, förutom beskrivning av pjäser och använda tekniker. Genomgående får utställningen mycket bra kritik. Ett par tidningar tycker, "att det är glädjande att Kosta i rådande bistra ekonomiska klimat vågar satsa på unika, genomarbetade och kvalitativt högtstående ting, vars ändamål är att ge skönhetsupplevelse".

ERIK ROSÉN SOM FÖRETAGSLEDARE

Vi återkommer med Vecko-Journalens hjälp till Erik Rosén igen, denna gång i hans egen skap som företagsledare och ej som jubilar. I nr 11-74 har Vecko-Journalen en stor artikel i serien "VJ träffar företagsledarna" om Erik Rosén och hans optimistiska syn på utvecklingen.

Direktör Rosén beskriver glasbrukens utveckling i stora drag - "Erik Rosén skiner som nydiskad kristall i sol" - men han går även in på svårigheterna med chefsskapet och kontakten med de anställda och deras familjer..

INVIGNINGEN AV CENTRALLAGRET

Invigningen av det nya cen-

trallagret och syrapoleringen har likaså ägnats stort utrymme.

TACK OCH FARVÄL, GÖRAN WÄRFF.

Mången instämmer i rubriken. Förutom ovanstående ur Kronobergaren har också Smålands-Posten ett reportage om Göran Wärrff och hans flyttning till Australien. Ballongfararen Wärrff menar dock att han måste slitas med våld från Kosta, men att han "nu fått en ballong, som kan lyfta mig från detta". Denna "ballong" visar sej ha formen av en kvinna, Mary Jenkins, som Göran Wärrff träffade i Sydney och som följde dem till Sverige och Kosta. Hon arbetade bl.a. en tid med reklam och PR för Åforsgruppen.

Blyförgiftningen - ett stort problem inom glasindustrin

— Av CHRISTER LEWELL —
Det här är Sune Hjelm, 49, år. Sune är glasbrukare. Han packar glas och lade bl a i färg.

ATT LAGGA I MÅNGI glasen är mycket jobbigt glasbetare Sune Hjelm! Han har nu blyförgiftats så pass mycket på sin arbetsplats.

OROSMOLN I GLASRIKET

Vi skall avsluta denna lilla rundvandring med Åforsgruppen i svensk press och ta upp ett ett orosmoln till behandling.

Problemet behandlas i flera dagstidningar och berör i stort sett hela glasbruksindustrin.

Det gäller blyproblemet som glasindustrin delar med alla fabriker som jobbar med blyföreningar. I en artikel på sidan 11 kan Du läsa om hur man försöker tackla problemet i Kosta.

Åforsgruppens hela produktion ryms i Kostas nya centrallager

Åforsgruppen, glasbruket i Kosta, Boda, Åfors och Johansfors, samt Boda-Smide och Kosta-Lampor, får nu hela sin produktion samlad i samma lagerbyggnad. Alla leveranser från de i gruppen ingående företagen sker nu genom ett nytt centrallager, som byggits i Kosta för 3,5 miljoner.

Från bruket transporteras nu det detaljpackade glas. Centrallagret har byggts i anslutning till den gamla allparkeringsbyggnaden vid Kosta, vars produkter går direkt in till centrallagret.

Under en rundvandring i de nya lokalerna gav överingenjör Per Gellert information om lagrets utrustning och om de nya lokalerna.

set till Kosta, där det plockas in i ett väl utarbetat hyllsystem, för att sedan efter behov hämtas packas och distribueras. Hela det stora centrallagret har omkring 4.000 olika glasdetaljer upplagat på data och därmed får man en god överblick över lagerhållningen. Varje uttag registreras på data som sedan ger besked om den aktuella lagersituationen.

— För att få våra varor exponerade hyllor speciellt avsedda för affärer så finns som möjligt tillhandahåller vi och vid utställningar också fristående monter och väggar.

Fackligt:

Här redovisas fackföreningarnas sammansättningar i år. Den största förändringen är att en SALF-klubb har bildats. Den sorterar under avd 211 i Nybro.

SALF

Ordförande:

Lars Karlsson, Boda

Kassör:

Verner Nyström, Åfors

Sekreterare:

Karl-Axel Strand, Kosta

Övriga ledamöter:

Stig Arvidsson, Kosta och

Sigge Rapp, Johansfors

Fabriks avd 122, Kosta

Styrelse:

Ordförande:

Gösta Strand

Kassör:

Lars-Gösta Magnusson

Övriga ledamöter:

Jan-Ivar Karlsson,

Hans Israelsson,

Tommy Hansson,

Olle Nilsson och

Svante Leek, SEA

Revisorer:

Stig Bergkvist,

Karl-Gustav Svensson och

Arne Blom

Företagsnämnd:

Gösta Strand, Göte Lönnetun,

Dagny Gustavsson, Stig Berg-

kvist, Jan-Erik Ritzman, Karl-

Gustav Svensson och

Ingemar Ahl.

Central nämnd:

Gösta Strand, Göte Lönnetun,

Jan-Erik Ritzman.

Skyddsombud:

Ingemar Ahl, Arne Åberg, Levi

Isaksson, Karl-Arne Johansson,

Karl-Gustav Svensson, Bo Svahn,

och Göte Lönnetun.

Huvudskyddsombud:

Gösta Strand

Skyddskommitté:

Gösta Strand, Arne Åberg och
Göte Lönnetun.

Studieledare:

Hans Israelsson.

Fabriks avd 44,

fabrikssklubb 4, Boda

Styrelse

Ordförande: Olle Andersson

Sekreterare: Lennart Berg

Kassör: Gustaf Oskarsson,

Evert Furubrink och Josef

Francis.

Fackordförande mot väggen. Fr.v. Gösta Strand, Kosta, Olle Andersson, Boda, Hans Nyström, Åfors, Olle Karlsson, Johansfors och Gunnar Johansson, SIF. Lars Karlsson SALF är ej med på bilden.

Företagsnämnd:

Olle Andersson, Kennet

Kristiansson, Ingvar Svensson,

Alf Aronsson, Bernt Elofsson

och Alvar Svensson.

Central nämnd:

Olle Andersson, Rickard Möller

Huvudskyddsombud:

Kennet Kristiansson

Studieledare:

Lennart Karlsson

Fabriks av 44,

fabrikssklubb 5, Åfors

Styrelse

Ordförande: Hans Nyström

Kassör: Wolfgang Weidner

Sekreterare: Sven Gustafsson

Övriga ledamöter:

Ingvar Gröön och Josef Koch

Skyddsombud:

Erland Johansson, Hartwig Flå,

Leif Andersson, Josef Koch

Lokala företagsnämnden:

Hans Nyström, Josef Koch, Sven

Gustafsson, Bo Gustafsson och

Ingvar Gröön.

Centrala företagsnämnden:

Hans Nyström, Ingvar Gröön

Studieledare:

Sven Gustafsson

Fabriks avd 44

fabrikssklubb 6 Johansfors

Styrelsen

Ordförande: Olle Karlsson

Sekreterare: Karl Roos

Kassör: Bengt Karlsson

Övriga ledamöter:

Bengt-Åke Karlsson, Göran

Johansson.

Företagsnämnd:

Olle Karlsson, Fred

Erlandsson, Bengt Karlsson

Rune Axelsson och Karl Roos.

Central nämnd:

Olle Karlsson, Rune Axelsson

Huvudskyddsombud:

Arne Ottosson

Skyddskommitté:

Arne Ottosson, Ture Mattsson

Bertil Engman, Olle Karlsson

SIF

Ordförande: Gunnar Johansson

Sekreterare: Majvi Risberg

Uppbördsman: Curt Ottosson

Övriga ledamöter:

Hans Gustavsson

Förhandlingsdelegation:

Gunnar Johansson, Hans

Gustavsson, Tommy Ragnarsson

och Kenneth Berg

Skyddsombud:

Kosta: Rune Svensson

Boda-Johansfors: Ulf Månsson

Åfors: Weine Franzén

Företagsnämnder:

Centrala nämnden: Gunnar

Johansson, Hans Gustavsson

och Fred Magnusson

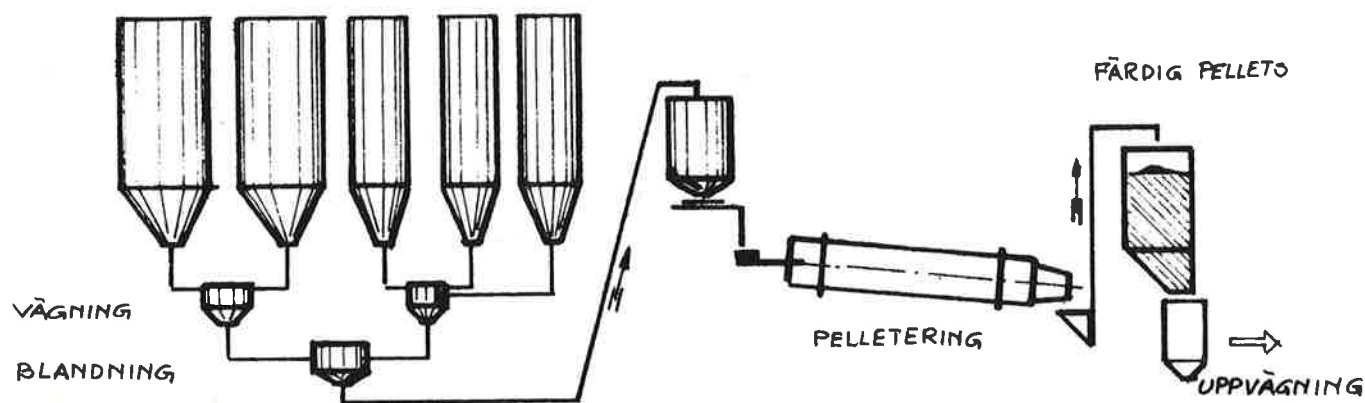
Kosta: Rune Svensson, Ella

Hammarstedt och Gerd Rydén

Boda: Kenneth Berg, Ulf Månsson

Åfors: Patricia Johansson

Johansfors: Kurt Sandberg

Alla talar om pelletering Mängden ger besked.

PELLETERING - VARFÖR OCH HUR

Det talas så mycket om pelletering. Vi har en känsla av att många med oss ställer sej frågande till detta nya sätt att klara av mängthanteringen. Eftersom vi har en expert i redaktionen, Gunnar Johansson, fick han i uppdrag att ge en bakgrund till detta med pelletering.

VARFÖR?

Det har länge diskuterats vilka möjligheter man har att förbättra mängthanteringen och smältprocessen vid glastillverkning.

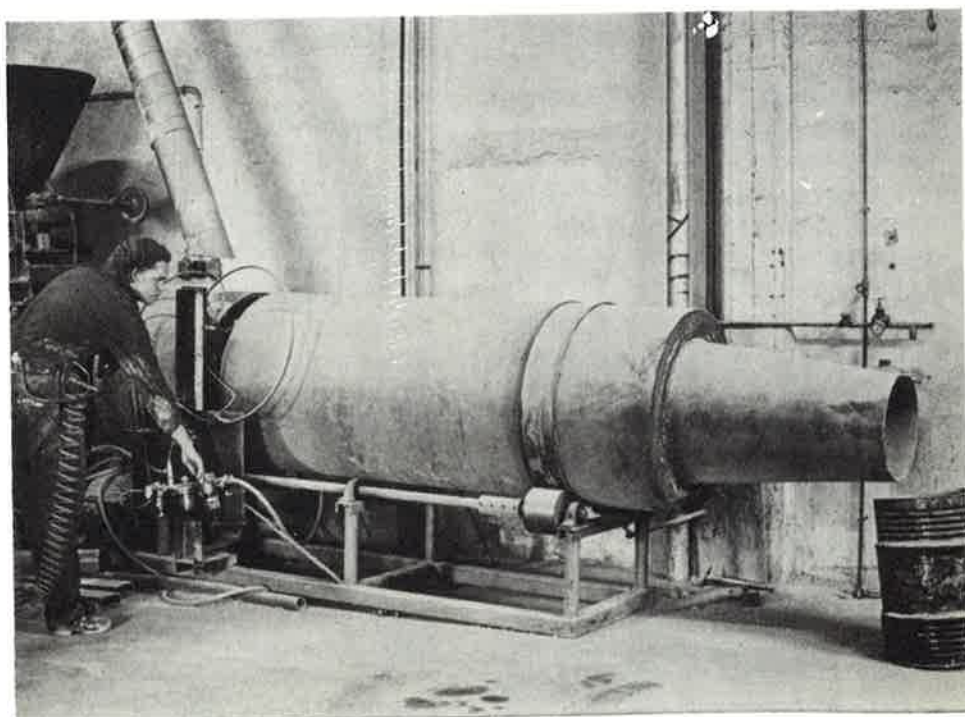
Praktiskt taget alla glasbruk i Sverige är för små för att kunna bära kostnaden av en rationell och för lång tid framåt modern mängtkammare. Det finns idag sådana mängtkammare ute i Europa, de flesta på bruk med maskintillverkning i någon form. Man smälter vid dessa bruk betydligt mera glas än vad vi gör inom Åforsgruppen.

Kostnaden för en modern mängtkammare ligger i storleksordningen 1-2 miljoner kronor. Priset är ganska oberoende av storleken. Skall man få full valuta för pengarna bör även glasbrukets hytta vara rationellt uppbyggd. Ugnarna skall

vara placerade på ett sådant sätt att ett rationellt transportsystem för färdigblandad mängd kan installeras. Dessutom bör ugnarna och hyttan utformas så att inläggning av mängden kan ske maskinellt. Ingen hytta i Sverige, utom möjligen Orrefors, är idag utformad så att ett rationellt transportsystem kombinerat

med inläggningsmaskiner av befintlig typ kan installeras. Vi måste lösa blyproblemet och samtidigt förbättra arbetsmiljön.

Vi önskar alltså en råvaruhantering, mängttillverkning och mängdinläggning som är automatisk. Personalen skall ha en arbetsmiljö som svarar

Lars Hultman provkör Glasforskningsinstitutets provanläggning i Kosta.

mot högt ställda krav.

En väg att uppnå detta är att pelletera mängden i en automatisk anläggning.

PELLETS = ENG. KULA

Pellets betyder alltså kulor. Genom att göra kulor av mängden kan denna lagras, transporteras och läggas in i ugnarna maskinellt. Varje kula har mängdens sammansättning. Glasforskningsinstitutet har utvecklat och patenterat en metod för tillverkning av glaspellets där man som slutprodukt erhåller färdigtorkade pellets. Pelletering som metod används idag både inom järnhantering och konstgödseltillverkning t.ex. Också inom glasindustrin.

HUR ?

I stort kan man dela upp en komplett pelleteringsanläggning i tre huvuddelar: mängkammare med erforderliga transportanordningar, pelleteringstrummor med inmatnings- och styrutrustningar samt uppvärmnings och transportdon för den färdiga produkten. Låt oss alltså börja med råvarorna. De levereras per bil och blåses pneumatiskt in i olika silos. Från dessa doseras råvaran automatiskt i rätt mängd till vägen. När alla råvaror uppvägs tömmer man vägarna och mängden transporteras automatiskt till en blandare. Där tillsätts vatten och avfärgningsmedel i förprogrammerade doser. Blandningen går vidare till pelleteringstrummans inmatningsanordning. Denna doserar blandad mängd och vatten till själva pelleteringstrumman. I denna roterande, uppvärmda trumma bildas och torkas kulorna. Ur utmatningsänden på trumman rinner en jämn ström av varma men i övrigt färdiga pellets. Dessa lagras i buffertsilos. Från dessa kan man sedan väga upp just de mängder man vill ha i sin transportbehållare. En fungerande pelletanläggning kommer utan tvekan att väsentligt förbättra mängthanteringen och arbetsmiljön i hyttan.

Friska fläktar

Hyttan i Kosta har ändrat utseende under den senaste månaden. Man har satt upp utsugningskåpor över en stor del av ugnarna. Nyfikna MÄNGEN steg in till produktionschef Stig Rasmunsson för att få svar på frågor.

-Hur många fläktar har installerats?

-Vi har fyra olika fläktsystem som täcker samtliga ugnar med kristallsmältning. Systemet är dessutom förberett för att de övriga ugnarna skall kunna kopplas in.

-Varför har dessa fläktar installerats?

-Vår förhoppning är att utsugningsanordningarna över anfangningshålen skall suga upp blystoff och blyångor under främst iläggning och smältning. Härigenom hoppas vi få bukt med blyproblemet. Eftersom fläktarna är mycket effektiva hoppas vi kunna minska värmen genom att luftcirkulationen blir bättre. I mosaikhyttan byter vi ex.vis

luft var tionde minut.

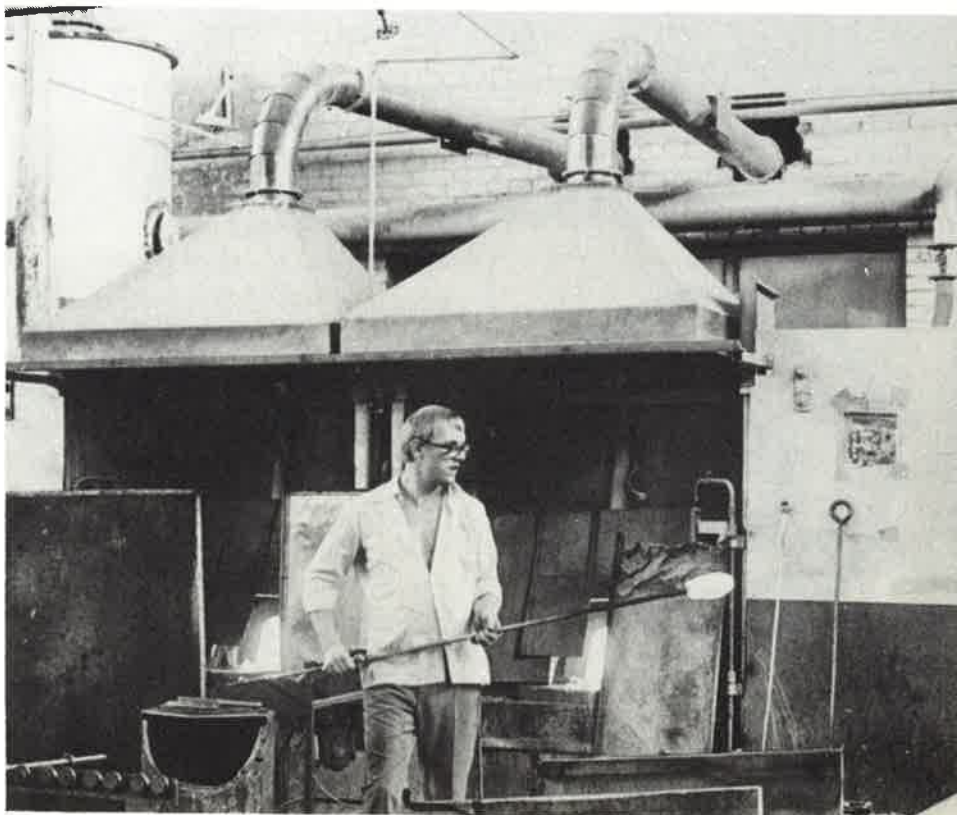
-Har ni redan kunnat märka någon förbättring?

-Yrkesinspektionen har inte gjort sina kontrollmätningar ännu, så jag kan inte ge ett exakt svar. Vid inläggen ser man emellertid tydligt hur rök och stoff försvinner upp i huvarna. Tidigare hängde röken kvar i hyttan under ganska lång tid.

Vi har nu gjort en investering på 80.000 kronor och så här i början tycker jag att det ser ut som om satsningen kommer att slå väl ut.

Vad säger då de som jobbar vid utsugningskåporna? Vi frågade ERIK MAGNUSSON och RAGNAR TORWALDSSON vad de tycker om fläktarna.

-Det är nog inte otroligt att fläktarna kan lösa blyproblemet. De fungerar bra vid mängiläggen. Däremot tror vi inte att de sänker temperaturen vid ugnen. Den luft som finns utanför kåpornas utsugningsområde står lika stilla som förut.

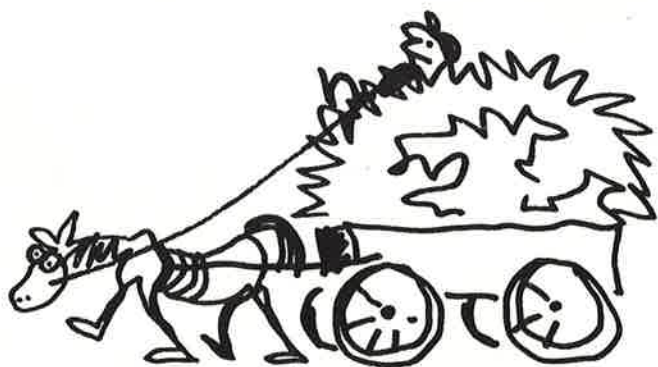
Skolungdom lär om glas

Omkring hundra elever från grundskolorna i Nybro och Emmaboda har varit på besök vid våra bruk.

Syftet var att informera eleverna om glastillverkning och möjligheterna att få jobb inom glasindustrin. Den mest uppskattade punkten på programmet var glasblåsningen, där eleverna fick prova på att blåsa upp en glasbubbla. Studiebesöken är ett led i våra strävanden att rekrytera ungdomar som vill lära sej att blåsa glas. Glädjande nog verkar det som om intresset för glasblåsaryrket har ökat under de senaste åren.

Sjuttiotalets glasblåsare ?

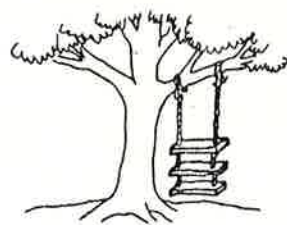
Miljönytt

Fabriksfasaden i Boda har vi aldrig velat skryta med tidigare. Det gör vi i all blygsamhet inte nu heller. Däremot kan vi med glädje konstatera att halva fabriksfasaden har fått en brädfodring, typ lockpanel. Den målas faluröd och matchas med svart färg runt fönstren.

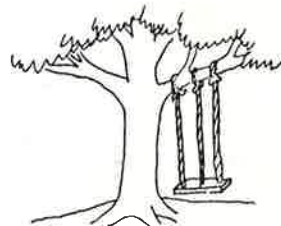
Till semestern räknar vi med att även den resterande delen av fasaden skall vara snyggt rödmålad. Slutligen en "uppväxande" fråga: Kan Boda Glasbruk begåvas med litet grönt i form av grässtrån?

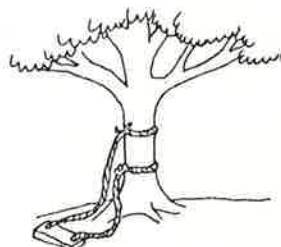
i gungan

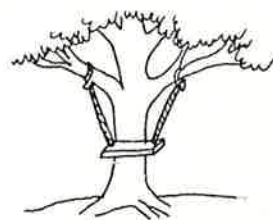
Som reklamavdelningen ville ha den

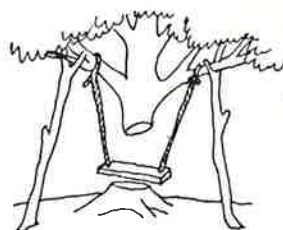
Som försäljningsavdelningen beställde den

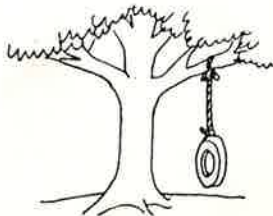
Som tecknarateljén utformade den

Som fabriken tillverkade den

Som teknikerna monterade den

Vad kunden önskade